

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

19.02.2020 Олы Кайбыч ав.

№94

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы территориясендә гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда, шулай ук файдалы казылмалар чыгарганда жир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган жир асты корылмаларын төзегәндә тикшерүләр үткөрүнен административ регламентын раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрәндәге 294 номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ**:

1. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы территориясендә гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда, жир асты байлыкларыннан файдалануга һәм аларны саклауга, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган жир асты корылмаларын төзегәндә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тикшерүләргә уздыруның административ регламентын расларга (1 нче кушымта).

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге [http:// kaybici.tatarstan.ru](http://kaybici.tatarstan.ru) веб-адресы буенча рәсми сайтында урнаштырырга һәм Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында» бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы рәисе О.Д. Макаровага йөкләргә.

Житәкче

А.Н.Макаров

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Башкарма комитетының
2020 елның «19» 02
94 номерлы карарына
1 нче кушымта

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы территориясендә гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда жир асты байлыкларын файдалануга һәм саклауга, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган жир асты корылмаларын төзегәндә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тикшерүләр үткәру административ регламенты

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тикшерүләр үткәрунең административ регламенты Россия Федерациясе Жир кодексы, Татарстан Республикасы Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 нчы октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрдәге 294 номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Уставы һәм башка норматив хокукый актлар нигезендә эшләнә.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге административ регламент гомуми таралган файдалы казылмалар чыгарганда, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган жир асты корылмаларын төзегәндә, оештыру - хокукый формаларына һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, шулай ук физик затлар тарафыннан Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы территориясендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда тикшерүләр үткәрунең административ регламенты (алга таба-административ регламент).

1.2. Муниципаль контроль объекты булып ведомствога карамастан һәм милек рәвешенә бәйсез рәвештә муниципаль берәмлек чикләрендә булган барлык жир асты байлыклары, шул исәптән федераль милектә һәм Татарстан Республикасы милкендә булган жирләр тора.

1.3. Муниципаль контроль Россия Федерациясе Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрдәге 294 номерлы Федераль закон һәм Россия Федерациясенен, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, муниципаль хокукый актлар нигезләмәләре һәм әлеге административ регламентта каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

1.4. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы территориясендә муниципаль контрольне Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы гамәлгә ашыра.

1.5. Гомумтаралган файдалы казылмалар чыгарганда жир асты байлыкларыннан файдалануга һәм саклауга муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, шулай ук файдалы казылмалар чыгаруга бәйле булмаган жир асты корылмаларын төзегәндә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда дөүлэт һакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр, шулай ук гражданныр белән үзара бәйләнештә тора.

2. Муниципаль контрольнең максатлары һәм бурычлары

2.1. Муниципаль контрольнең максаты - жир законнарын бозуларны кисәтү, ачыклау һәм булдырмау, шулай ук Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы территориясендә жир асты байлыкларын рациональ, нәтижәле файдалануны һәм шартнамә йөкләмәләренең үтәләшен контрольдә тоту.

2.2. Муниципаль контрольнең төп бурычлары булып жир законнарын, юридик, вазыйфаи һәм физик затлар тарафыннан билгеләнгән таләпләрне (нормаларны, кагыйдәләрне, нормативларны) үтәү тора.

2.3. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы түбәндәгеләр белән контрольлек итә:

- 1) жир асты байлыкларыннан файдалану таләпләрен үтәү;
- 2) аренда шартнамәләрен үз вакытында төзү һәм жир кишәрлекләренә хокукларны дөүлэт теркәвенә алу;
- 3) юридик һәм физик затлар тарафыннан жир асты байлыкларын үзләштерүнең килешүдә билгеләнгән срокларын үтәү;
- 4) максатчан билгеләнеше һәм рөхсәт ителгән файдалану төре буенча жир асты байлыкларыннан файдалану;
- 5) жир асты байлыкларыннан файдалану хокукын алу тәртибен үтәү;
- 6) жир хокукын таныклаучы билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән документлардан башка аларны үз белдеге белән куллануны төшереп калдыручы тәртипне үтәү;
- 7) жирләрне үз вакытында кире кайтару;
- 8) жирләрнең торышы турында дөрөс белешмәләр бирү;
- 9) жирләрне максатчан файдалану өчен яраклы халәткә китерү яки файдалы казылма ятмаларын (гомумтаралган файдалы казылмаларны да кертеп), төзелеш, урман әзерләү, эзләү һәм башка эшләр тәмамланганнан соң аларны рекультивацияләү буенча бурычларны үз вакытында үтәү. Шул исәптән хужалык эчендәге һәм үз ихтыяжлары өчен башкарыла торган эшләр;
- 10) аренда түләвен вакытында һәм дөрөс түләү;
- 11) закон нигезендә жир кишәрлекләрендә билгеләнгән межалау, геодезия һәм башка махсус билгеләр булу һәм аларның сакланышы;
- 12) жир мөнәсәбәтләре өлкәсендә закон бозуларны бетерү һәм жир законнарын үтәү турында таләпләрнең үтәлеше;
- 13) жирләрдән файдалану мәсьәләләре буенча йөкләнгән бурычлар нигезендә башкалар.

3. Планлы тикшерүләр оештыру һәм үткәру тәртибе

3.1. Планлы тикшерүне үткәру предметы булып юридик зат, шәхси эшмәкәр һәм физик зат тарафыннан жир законнары нормаларын һәм муниципаль хокукый актларда билгеләнгән таләпләрне үтәу тора.

3.2. Планлы тикшерүләр өч елга бер тапкырдан да ешрак үткәрелми.

3.3. Планлы тикшерүләр Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан расланган еллык план нигезендә үткәрелә.

3.4. Планлы тикшерүләр үткәрүнең еллык планнарында түбәндәге белешмәләр күрсәтелә:

1) юридик затларның (аларның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) исемнәре, эшчәнлегә планлы рәвештә тикшерелергә тиешле шәхси эшкуарларның фамилияләре, исемнәре, аталарының исемнәре, юридик затларның (аларның филиалларының, вәкиллекләренең, аерымланган структур бүлекчәләренең) урнашу урыннары яисә индивидуаль эшкуарларның фактта эшчәнлек алып бару урыннары;

2) һәр планлы тикшерүне үткәрүнең максаты һәм нигезе;

3) һәр планлы тикшерүнең башлану датасы һәм сроклары;

4) конкрет планлы тикшерүне гамәлгә ашыручы дәүләт контроле (күзәтчелегә) органы яисә муниципаль контроль органы исеме. Дәүләт контроле (күзәтчелегә) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан планлы тикшерү уздырганда мондый тикшерүдә катнашучы барлык органнарның исемнәре.

3.5. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан расланган планлы тикшерүләр планы кызыксынган затларга муниципаль берәмлекнең рәсми сайтында урнаштыру юлы белән житкерелә.

3.6. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы планлы тикшерүләр үткәру елы алдыннан 1 сентябрьгә кадәр «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294 номерлы Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алып, билгеләнгән тәртиптә прокуратурага планлы тикшерүләр үткәру планы проектын жиберә.

3.7. Планлы тикшерүләрне еллык планга керту өчен нигезләр «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән.

3.8. Планлы тикшерү үткәру турында юридик затка, индивидуаль эшкуарга муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы органга, аны үткәругә кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, планлы тикшерү үткәру турында муниципаль контроль органы житәкчесе урынбасарының, муниципаль контроль органының почта аша тапшыру турында хәбәрнамә белән заказлы хат һәм (яки) көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланган һәм юридик затның, индивидуаль эшкуарның электрон почта адресы буенча яисә башка мөмкин булган ысул белән хат жибереп хәбәр ителә.

3.9. Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата планлы күчмә тикшерүне үткәрүнең гомуми вакыты кече предприятие өчен илле сәгатътән һәм микропредприятиеләр өчен елына унбиш сәгатътән артмаска тиеш.

3.10. Күчмә планлы тикшерү үткәргән вазыйфаи затларның дәлилләнгән тәкъдимнәре нигезендә катлаулы һәм (яки) озак вакытлы тикшеренүләр, махсус экспертизалар һәм тикшеренүләр үткәрү зарурилыгы белән бәйле аерым очракларда күчмә планлы тикшерүне үткәрү вакыты Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы Рәисе тарафыннан озынайтылырга мөмкин, ләкин кече предприятиеләргә карата егерме эш көненнән, микропредприятиеләргә карата унбиш сәгатътән дә артмаска тиеш.

4. Планнан тыш тикшерүләргә оештыру һәм үткәрү тәртибе

4.1. Планнан тыш тикшерү «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлеше нигезендә үткәрелә.

4.2. Муниципаль контроль органына мөрәжәгать иткән затны билгеләргә мөмкинлек бирми торган мөрәжәгатьләр һәм гаризалар планнан тыш тикшерү үткәрү өчен нигез була алмый.

4.3. Юридик затларны, индивидуаль эшкуарларны планнан тыш күчмә тикшерү өлеге статьяның 4.1 өлешендәге 2 пунктының «а», «б» пунктчаларында, дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, муниципаль контроль органнары тарафыннан мондый юридик затларның, индивидуаль эшкуарларның эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча прокуратура органы белән килештерелгәннән соң үткәреләргә мөмкин.

4.4. Аны үткәрүне килештерү максатларында, кече һәм урта эшкуарлык субъектларына планнан тыш тикшерү үткәрү турында Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы Рәисе күрсәтмәсенә кул куйган көнне, муниципаль жир контроле органы йә электрон санлы имза белән имзаланган электрон документ, йә почта аша заказлы хат рәвешендә кече һәм урта эшкуарлык субъектлары эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча прокуратура органына планнан тыш тикшерү үткәрүне килештерү турында гариза жиберә. Бу гаризага Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы Рәисенен планнан тыш күчмә тикшерү үткәрү турындагы күрсәтмәсенен күчәрмәсе һәм аны үткәрүгә нигез булган документлар теркәлә.

4.5. Планнан тыш күчмә тикшерү үткәрү турында, аны үткәрү нигезләре өлеге статьяның 4 өлешендәге 2 пунктында күрсәтелгән планнан тыш күчмә тикшерүдән тыш, юридик зат, индивидуаль эшкуар дәүләт контроле (күзәтчелеге) органы, муниципаль контроль органы тарафыннан аны үткәрә башлаганчы кимендә егерме дүрт сәгатъ кала теләсә нинди мөмкин булган ысул белән, шул исәптән көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән һәм электрон почта адресы буенча юридик затның, шәхси эшмәкәрнең электрон почтасы адресы буенча юлланган электрон документ ярдәмендә хәбәр ителә, әгәр мондый адрес юридик затларның бердәм дәүләт реестрында, индивидуаль эшкуарларның бердәм дәүләт реестрында булса йә элегрәк дәүләт контроле органына, индивидуаль эшкуарга (дәүләт контроле органына), муниципаль контроль органына шәхсэн эшкуарга тәкъдим ителгән булса.

5. Тикшерүне оештыру тәртибе

5.1. Тикшерү Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы Рәисе күрсәтмәсе нигезендә үткәрелә. Тикшерү бары тик вазыйфай зат яки вазыйфай затлар тарафыннан гына үткәрелергә мөмкин.

5.2. Боезык Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасының тикшерү үткәрүче вазыйфай заты, житәкчегә, башка вазыйфай затка яки юридик затның вәкаләтле вәкиленә, индивидуаль эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә, физик затка хезмәт таныклыкларын күрсәтү белән бер үк вакытта тапшырыла. Тикшерелергә тиешле затлар таләбе буенча тикшерүне гамәлгә ашыручы вазыйфай затлар үз вәкаләтләрен раслаучы мәгълүмат бирергә тиеш.

5.3. Планлы һәм планнан тыш тикшерүләр «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль законның 11, 12 статьяларында каралган тәртиптә документлар тикшерү һәм (яки) күчмә тикшерү рәвешендә үткәрелә.

6. Тикшерү нәтижәләрен рәсмиләштерү тәртибе

6.1. Тикшерү нәтижәләре буенча Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасының вазыйфай заты тарафыннан ике нөсхәдә акт төзелә (тикшерү актының типлаштырылган формасы Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә).

6.2. Тикшерү актына мәйданнарны үлчәү схемалары, фототаблицаалар, кирәк булган очракта жир кишәрлеген тикшерү акты, үткәрелгән экспертизалар төзү, юридик зат хезмәткәрләренә, индивидуаль эшмәкәрләренә һәм физик затларның аңлатмалары, муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләргә яисә таләпләргә бозган өчен җаваплылык йөкләнә, ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр һәм тикшерү нәтижәләренә бәйле башка документлар яисә аларның күчермәләре теркәлә.

6.3. Тикшерү акты тикшерү тәмамланганнан соң ике нөсхәдә турыдан-туры рәсмиләштерелә, аларның берсе кушымталарның күчермәләре белән житәкчегә, башка вазыйфай затка яки юридик затның вәкаләтле вәкиленә, индивидуаль эшмәкәргә, аның вәкаләтле вәкиленә, физик затка тикшерү акты белән танышудан баш тарту турында имза белән тапшырыла. Житәкче, башка вазыйфай зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, индивидуаль эшмәкәр булмаган очракта, шулай ук тикшерелүче затның тикшерү акты белән танышудан яки танышудан баш тартуыннан баш тарткан очракта, акт почта аша тапшыру турында хәбәрнамә белән заказлы почта аша жиберелә, ул эштә саклана торган тикшерү акты нөсхәсенә теркәлә.

6.4. Тикшерү актын төзү өчен үткәрелгән тикшерүләр, сынаулар, махсус тикшерүләр, экспертизалар нәтижәләре буенча бәяләмәләр алырга кирәк булса, тикшерү акты контроль буенча чаралар тәмамланганнан соң өч эш көненнән дә артмаган вакытка төзелә һәм житәкчегә, башка вазыйфай затка яки юридик затның вәкаләтле вәкиленә, индивидуаль эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә расписка алып

тапшырыла яисэ тапшыру турында хэбэрнамэ белэн заказлы почта аша жибэрелэ, ул муниципаль контроль органы эшендэ саклана торган тикшерү акты нөсхәсенә теркәлэ.

6.5. Планнан тыш тикшерү үткәрү өчен аны прокуратура органы белән килештерү таләп ителсә, тикшерү актының күчermәсе тикшерү акты төзелгән көннән алып биш эш көне эчендә тикшерү үткәрү турында карар кабул ителгән прокуратура органына жибэрелэ.

7. Тикшерү барышында ачыкланган хокук бозулар фактларына карата муниципаль контроль органы вазыйфай затлары тарафыннан күрелә торган чаралар

7.1. Тикшерү уздырганда юридик зат, шәхси эшмәкәр яки физик зат тарафыннан муниципаль хокукий актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне яисә таләпләрне бозу очраклары ачыкланган очракта, тикшерү үткәргән вазыйфай затлар үз вәкаләтләре чикләрендә түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенең Апас һәм Кайбыч районнары буенча муниципальара бүлегенә ачыкланган бозуларга юл куйган затларны жаваплылыкка тарту буенча административ чаралар күрү өчен тикшерү материалларын жибәрергә;

2) ачыкланган житешсезлекләрне бетерү буенча чаралар күрергә;

3) жир законнарын бозуны бетерү турында күрсәтмәдә билгеләнгән срокта житешсезлекләрне бетерүне контрольдә тотарга.

8. Муниципаль контроль чаралары үткәргәндә жир кишәрлекләре милекчеләренә, жирдән файдаланучыларның, жир биләүчеләренә һәм жир кишәрлекләрен арендауучыларның хокуклары, бурычлары һәм жаваплылыгы

8.1. Жир кишәрлекләре милекчеләре, жирдән файдаланучылар, жир хужалары һәм жир кишәрлекләрен арендауучылар яки аларның законлы вәкилләре муниципаль жир контроле буенча чаралар үткәргәндә:

1) тикшерү уздырганда турыдан-туры катнашу, тикшерү предметына караган мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирүгә;

2) әлеге административ регламентта һәм башка норматив хокукий актларда каралган тикшерү предметына карый торган мәгълүматны алырга;

3) тикшерү нәтижәләре белән танышу һәм тикшерү актында тикшерү нәтижәләре белән танышу, тикшерү нәтижәләре белән танышу, алар белән килешмәү, шулай ук муниципаль контроль органы вазыйфай затларының аерым гамәлләре белән танышуга;

4) Россия Федерациясе законнары нигезендә административ һәм (яисә) суд тәртибендә тикшерү үткәргәндә юридик затның, индивидуаль эшкуарның хокукларын бозуга китергән дәүләт контроле (күзәтчелеге) органы, муниципаль контроль органы вазыйфай затларының гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять бирергә хокуклы.

8.2. Жир кишәрлекләре милекчеләре, жирдән файдаланучылар, жир хужалары һәм жир кишәрлекләрен арендауучылар:

1) муниципаль жир контроле буенча чаралар үткәргәндә үз вәкаләтле вәкилләренә булуын яисә булуын тәэмин итәргә;

2) жир кишәрлекләренә хокуклар турында документларны, жирләрдән файдалану һәм саклау мәсьәләләрен жайга салучы проект-техник һәм башка материалларны тапшырырга;

3) күрсәтелгән чараларны үтәгәндә муниципаль жир контроле чараларын оештыруда һәм үткәрүдә ярдәм күрсәтергә бурычлы.

8.3. Юридик затлар, аларның житәкчеләре, башка вазыйфай затлар, юридик затларның вәкаләтле вәкилләре, шәхси эшмәкәрләр, аларның вәкаләтле вәкилләре, тикшерүләр үткәрүгә нигезсез комачаулаган һәм (яисә) тикшерүләр үткәрүдән качып йөрүче һәм (яисә) билгеләнгән вакытка дәүләт контроле (күзәтчеләге) органнары, муниципаль контроль органнарының муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне яисә таләпләрне бетерү турындагы күрсәтмәләрен үтәмәгән физик затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплы.

9. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы вазыйфай затларның хокуклары һәм бурычлары

9.1. Муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру буенча йөкләнгән бурычларны үтәү өчен үз компетенциясе чикләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы вазыйфай зат:

Россия Федерациясе законнарында һәм әлеге административ регламентта билгеләнгән тәртиптә хезмәт таныклығын күрсәткән вакытта контроль объектларына йөрергә һәм тикшерергә;

тикшерү нәтижәләре буенча жир законнарын үтәүне тикшерү актларын төзәргә; муниципаль жир контролен гамәлгә ашыруга комачаулаучы гамәлләрне булдырмауда яисә туктатуда, шулай ук жирләренә куллануда гаепле гражданның шәхесләрен билгеләүдә ярдәм сорап эчке эшләр органнарына мөрәжәгать итәргә;

Бердәм дәүләт реестрыннан физик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм юридик затлар турында мәгълүматны һәм мөлкәтнең торышы, алардан файдалану һәм аларны саклау турында материалларны, шул исәптән муниципаль берәмлек территориясендә контрольне гамәлгә ашыру өчен кирәкле булган мөлкәткә хокукларны раслаучы документларны мөстәкыйль рәвештә соратып алырга һәм алырга;

ачыкланган житешсезлекләренә бетерү һәм гаепле затларны жаваплылыкка тарту буенча чаралар күрү турында мәсьәләләренә хәл итү өчен прокуратура һәм эчке эшләр органнарына мөрәжәгать итәргә;

контроль функцияләрен гамәлгә ашыручы башкарма хакимиятнең дәүләт органнарына, гаепле затларны административ жаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләне карау өчен гамәлдәге законнары бозу турындагы материалларны, гамәлдәге законнары бозу турындагы материалларны жиберергә;

Федераль салым хезмәте инспекциясенә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру өчен кирәкле барлык мәгълүматларны да жиберергә һәм алырга;

Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, Башкарма комитет структурасына керүче органнардан, миләкнең барлык рәвешләрендәге оешмалардан, белешмәләрдән һәм үз функцияләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле башка документларны соратырга һәм алырга;

жир кишәрлекләренен торышы, алардан файдалану турында белешмәләр һәм материаллар, шул исәптән муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру өчен кирәкле жиргә хокукны раслаучы документларны түләүсез алырга хокуклы.

9.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы вазыйфай зат тикшерү уздырганда:

1) муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрне һәм таләпләрне бозуларны кисәтү, ачыклау һәм булдырмау буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә бирелгән вәкаләтләрне үз вакытында һәм тулы күләмдә үтәргә;

2) Россия Федерациясе законнарын, Татарстан Республикасы законнарын һәм муниципаль хокукый актларны, физик затларның, юридик затларның һәм шәхси эшкуарларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

3) Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенен аны үткәру турындагы күрсәтмәсе нигезендә аның билгеләнешенә туры китереп тикшерү үткәрергә;

4) Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы Рәисе күрсәтмәсенен күчермәләре, әлеге административ регламентта каралган очракларда, тикшерү үткәруне килештерү турындагы документның күчермәләре, хезмәт таныклыкларын күрсәткәндә генә күчмә тикшерү үткәрергә;

5) тикшерү уздырганда житәкчегә, башка вазыйфай затка яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленә, индивидуаль эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә тикшерү үткәргәндә катнашырга һәм тикшерү предметына караган мәсьәләләр буенча аңлатмалар бирергә комачауламаска;

6) тикшерү уздырганда катнашучы житәкчегә, башка вазыйфай затка яисә юридик затның вәкаләтле вәкиленә, шәхси эшкуарга, аның вәкаләтле вәкиленә тикшерү предметына караган мәғлүмат һәм документлар тапшырырга;

7) житәкчене, башка вазыйфай затны яки юридик затның вәкаләтле вәкилен, индивидуаль эшкуарны, аның вәкаләтле вәкилен тикшерү нәтижәләре белән таныштырырга бурычлы.

9.3 Муниципаль контроль органының вазыйфай затлары тикшерү уздырганда:

1) муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрнең һәм таләпләрнең үтәлешен тикшерергә, әгәр мондый таләпләр муниципаль контроль органы вәкаләтләренә керми икән, әлеге вазыйфай затлар исемненн гамәлдә була торган мәжбүри таләпләрнең һәм таләпләрнең үтәлешен тикшерергә;

1.1) СССР һәм РСФСР башкарма хакимияте органнарының норматив хокукый актларында билгеләнгән таләпләрнең үтәлешен, шулай ук аларны куллану мәжбүрилегенә Россия Федерациясе законнарында каралмаган норматив документлар таләпләрен үтәүне тикшерергә;

1.2) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарылмаган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән мәжбүри таләпләрнең һәм таләпләрнең үтәлешен тикшерергә;

2) планлы яисә планнан тыш күчмә тикшерүне аны үткәргәндә житәкче, башка вазыйфай зат яисә юридик затның вәкаләтле вәкиле, шәхси эшкуар, аның вәкаләтле вәкиле булмаган очракта «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрәндәге 294-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 2 өлешенен 2 пунктсындагы «б» пунктчасында каралган

очрактан, шулай ук жир кишәрлекләре милекчеләренә, жирдән файдаланучыларга, жир хужаларына һәм жир кишәрлекләре арендаторларына тиешле хәбәр ителгән очракларда жир законнары таләпләренәң үтәлешен тикшерүдән тыш, гамәлгә ашырырга;

3) әгәр тикшерү объектлары булып тормаса яки тикшерү предметына карамаса, документлар, мәгълүмат, продукция үрнәкләре, әйләнә-тирә мохит объектларын һәм житештерү тирәлеге объектларын тикшерү пробалары бирүне, шулай ук мондый документларның оригиналларын алуны таләп итәргә;

4) күрсәтелгән үрнәкләрне сайлап алу турында беркетмәләренә рәсмиләштермичә, әйләнә-тирә мохит объектларын һәм житештерү тирәлеге объектларын тикшерү үрнәкләрен, сынауларын, үлчәүләренә, билгеләнгән формада һәм милли стандартлар билгеләгән нормадан артып китүче микъдарда пробаларны, аларның тикшеренү үрнәкләрен, пробаларын һәм ысулларын, сынауларын, үлчәмнәрен, техник регламентларын яисә алар үз көчләренә кергән көнгә кадәр гамәлдә булган башка норматив техник документлар һәм тикшеренүләр, сынаулар, үлчәүләр ысуллары белән сайлап алу кагыйдәләреннән югарырак итеп сайлап алу кагыйдәләрен сайлап алырга;

5) Россия Федерациясә законнарында каралган очраклардан тыш, тикшерү уздыру нәтижәсендә алынган һәм дәүләт, коммерция, хезмәт, закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълүматны таратырга ;

6) тикшерү үткәрүнең билгеләнгән срокларын арттырырга;

7) юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә аларның хисабына контроль буенча чаралар үткәрү турында күрсәтмәләр яки тәкъдимнәр бирүне гамәлгә ашырырга;

8) юридик заттан, индивидуаль эшмәкәрдән, Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән исемлеккә кертелгән башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары яки дәүләт органнары яки жирле үзидарә органнары карамагында булган рөхсәт документларын да кертеп, документлар һәм (яисә) мәгълүмат бирүне таләп итәргә;

9) юридик заттан, шәхси эшмәкәрдән тикшерү үткәрү датасына кадәр документлар, мәгълүмат бирүне таләп итәргә хокуклы түгел. Муниципаль контроль органы боерык яки боерык кабул ителгәннән соң, тикшерү үткәрү турында кирәкле документларны һәм (яки) мәгълүматны ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында соратып алырга хокуклы.

10. Тикшерү уздырганда вазыйфаи затларның жаваплылыгы

10.1. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасының вазыйфаи затлары тиешле функцияләренә, хезмәт вазыйфаларын тиешенчә үтәмәгән, тикшерү уздырганда хокукка каршы гамәлләр кылган (гамәл кылмаган) очракта, Россия Федерациясә законнары нигезендә жаваплы булалар.

10.2. Россия Федерациясә законнарын бозуда гаеплеләргә карата кабул ителгән чаралар турында мондый чаралар кабул ителгәннән соң ун көн эчендә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы юридик затка, шәхси эшмәкәргә, физик затка, хокуклары һәм (яки) законлы мәнфәгатьләре бозылган юридик затка язма рәвештә хәбәр итәргә тиеш.

11. Вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять бирү

11.1. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү турындагы гариза Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

12. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы вазыйфаи затларның карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирүнең судка кадәр (судтан тыш) тәртибе

12.1. Мөрәжәгать итүчеләр вазыйфаи затларның судка кадәр (судтан тыш) тәртиптә карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять бирергә хокуклы.

12.2. Мөрәжәгать итүченең вазыйфаи затларның карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять бирү турында кәргән мөрәжәгәтә судка кадәр (судтан тыш) шикаять бирү процедурасын башлау өчен нигез булып тора.

12.3. Шикаять бирү тәртибенә карата таләпләр:

шикаять язмача кәгазьдә, электрон формада яки шәхси кабул итү барышында телдән тапшырыла;

палата рәисенең карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять Татарстан Республикасы Кайбыч районы Башкарма комитеты житәкчесенә тапшырыла;

Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасының вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмауларына) шикаять палата рәисенә тапшырыла;

шикаять почта аша, күпфункцияле үзәк аша, Интернетның мәгълүмат-телекоммуникация челтәреннән, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) бердәм порталыннан яисә дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләрнең) региональ порталыннан файдаланып, шулай ук мөрәжәгать итүченең шәхси кабул итүендә кабул ителергә мөмкин.

12.4. Язма шикаять:

муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы орган исемен;

шикаять бирелә торган вазыйфаи затның вазыйфасын, фамилиясен, исемен, атасының исемен, карарларын, гамәлләрен (гамәл кылмауларын);

шикаять бирүче мөрәжәгать итүченең фамилиясен, исемен, атасының исемен (атамасын), аның яшәү урынын (урнашу урынын), почта адресын һәм (яки) жавап жибәрелергә тиешле электрон почта адресын;

шикаять бирелә торган карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) турында белешмәләренә;

мөрәжәгать итүче алар нигезендә карар, гамәлләр (гамәл кылмаулар) белән килешми торган дәлилләренә;

мөрәжәгать итүченең яисә аның вәкиленең имзасын (булса, мөһерен) һәм датасын үз эченә алырга тиеш.

Мөрәжәгать итүче тарафыннан аның шикаятьтә баян ителгән дәлилләрен раслаучы документлар яки аларның күчермәләре тапшырылырга мөмкин. Бу очракта шикаятьтә аңа беркетеп бирелә торган документлар исемлегә китерелә.

12.5. Мөрәжәгать итүче шикаятьне нигезләү һәм карау өчен кирәкле мәгълүмат һәм документлар алуга хокуклы.

12.6. Мөрәжәгать итүченең шикаяте керү көнөндә теркәлә һәм аны теркәгәннән соң 30 көн эчендә карала.

12.7. Телдән шикаяте эчтәлеге гариза бирүчене шәхси кабул итү карточкасына кертелә. Әгәр телдән шикаяте бәян ителгән фактлар һәм хәлләр аңлашыла һәм өстәмә тикшерү таләп итми икән, мөрәжәгать итүче ризалыгы белән шикаятекә җавап мөрәжәгать итүчене шәхси кабул итү барышында телдән бирелергә мөмкин. Калган очракларда шикаяте куелган сорауларның асылы буенча язмача җавап бирелә.

12.8. Шикаяте карау нәтижеләре буенча мөрәжәгать итүченең таләпләрен канәгатьләндерү йә таләпләрне канәгатьләндерүдән баш тарту турында карар кабул ителә, бу хакта карар кабул ителгән көннән соң килгән көннән дә соңга калмыйча мөрәжәгать итүчегә шикаяте карау нәтижеләре турында (шикаяте мөрәжәгать итүче тарафыннан күрсәтелгән ысул белән, почта яки электрон почта аша) дәлилләнгән җавап җибәрелә.

12.9. Әгәр шикаяте тексты язма рәвештә укырлык булмаса, шикаятекә җавап бирелми, ул дәүләт органына, жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә карау өчен җибәрелергә тиеш түгел, бу хакта шикаяте җибәргән мөрәжәгать итүчегә шикаяте теркәлгән көннән биш көн эчендә әгәр аның фамилиясе (исеме) һәм почта адресы яисә электрон почта адресы укырлык булса, хәбәр ителә.

Шикаяте текстында әдәпсез яисә мәсхәрәле гыйбарәләр, вазыйфаи затның, шулай ук аның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар булса, вазыйфаи зат шикаяте анда куелган сорауларның асылы буенча җавапсыз калдырырга һәм шикаяте җибәргән мөрәжәгать итүчегә хокуктан авызларча файдалану мөмкин түгеллеге турында хәбәр итәргә хокуклы.

Шикаяте текстында суд карарына шикаяте бирү турындагы мәсьәлә куелса, шикаяте мөрәжәгать итүчегә әлеге суд карарына шикаяте бирү тәртибен аңлатып, аны теркәгән көннән җиде көн эчендә кире кайтарыла.

Әгәр шикаяте текстында мөрәжәгать итүчегә элек җибәрелгән шикаятеләргә бәйле рәвештә күп тапкыр язма рәвештә җаваплар бирелгән мәсьәлә күтәрелсә, һәм шул ук вакытта шикаяте яңа дәлилләр яки шартлар китерелмәсә, шикаяте җибәрелгән вазыйфаи зат, элек җибәрелгән шикаятеләрнең бер үк вазыйфаи затка җибәрелүе шарты белән, чираттагы шикаятең нигезсезлеге һәм әлеге мәсьәлә буенча мөрәжәгать итүче белән хат алышуны туктату турында карар кабул итәргә хокуклы. Бу карар турында шикаяте җибәргән мөрәжәгать итүчегә хәбәр ителә.

Әгәр язма шикаяте шикаяте җибәргән мөрәжәгать итүченең фамилиясе (атамасы), почта адресы (урнашу урыны), җавап җибәрелергә тиешле электрон почта адресы күрсәтелмәгән булса, шикаятекә җавап бирелми. Әгәр шикаяте текстында эзерләнә, эшләнә яки эшләнгән бөтенләй хокукка каршы гамәл турында мәгълүмат, шулай ук аны эзерләүче, башкарырга җыена яки башкарган зат турында белешмәләр булса, шикаяте аның компетенциясе нигезендә дәүләт органына җибәрелергә тиеш.

**Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Жир һәм мөлкәт
мөнәсәбәтләре палатасының урнашу урыны, эш графигы, элементә өчен
телефоннары, электрон почта адресы турында
МӘГЪЛҮМАТ**

т.б. №	Атамасы	Урнашу урыны	Эш графигы	Белешмә телефоннары, электрон почта адресы
1	2	3	4	5
1	Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре палатасы	422330, Олы Кайбыч авылы, Кояшлы бульвар ур., 7	Дүшәмбе- пәнжешәмбе: 8.00 дән 17.00 сәгатькә кадәр; жомга: 8.00 дән 16.00 сәгатькә кадәр. Төшке ашка тәнәфес: 11.45 сәгатьтән 13.00 сәгатькә кадәр.	2-12-15 pizokajbicy@mail.ru